

Baver Mazlum MERT
Türk-Alman Üniversitesi
Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı

**MİLLETLERARASI TAHKİMDE
ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
SPECIAL THANKS TO THE OHIO STATE UNIVERSITY	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR LİSTESİ	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ TANIMI VE UNSURLARI

I. GENEL OLARAK	3
II. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ TANIMI.....	7
A. Genel Olarak.....	7
B. Dar Anlamda Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı	7
C. Geniş Anlamda Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı	10
III. ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ UNSURLARI	12
A. Üçüncü Kişi Finansörler.....	12
B. Üçüncü Kişi Finansmanından Yararlananlar	14
1. Davanın Tarafları	14
2. Hukuk Firmaları.....	15

3. İflas Masası	16
C. Finansman Sağlama Koşulları	17
D. Milletlerarası Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesinin Diğer Sözleşme Tipleriyle Karşılaştırılması ve Hukuki Niteliği.....	21
1. Genel Olarak.....	21
2. Kredi Sözleşmesi ve Milletlerarası Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesi	22
3. Sigorta Sözleşmesi ve Milletlerarası Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesi	24
4. Avukatların Davanın Kazanılmasına Bağlı Olarak Ücret Kazanmaları (Contingency Fee)	26
5. Kumar ve Bahis Sözleşmesi ve Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesi.....	29
6. Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesinin Hukuki Niteliği.....	30
a. Gizli Adi Ortaklık ve Sonuca Katılnmalı Sözleşme.....	30
b. Kendine Özgü Sözleşme (Sui Generis)	32
E. Finansman Sözleşmesine Uygulanacak Hukuk	33
F. Finansmanın Transferi.....	36

İKİNCİ BÖLÜM
MİLLETLERARASI TAHKİMDE
ÖDEME GÜÇLÜĞÜ VE ÜÇÜNCÜ KİŞİ
FİNANSMANINA DUYULAN İHTİYACIN
ARTMASI

I. GENEL OLARAK	39
II. MİLLETLERARASI TAHKİMİN MASRAFLI BİR YARGILAMA YÖNTEMİ OLMASI.....	42
A. Bir Tarafın Ödeme Güçlüğü Hâlinde Olmasının Tahkim Anlaşmasının Geçerliliğine Etkisi	46
1. Genel Olarak.....	46

2. Ahde Vefa İlkesine Ağırlık Veren Görüş	48
a. Fransız Hukukunda Bir Tarafın Ödeme Güçlüğü İçerisinde Olmasının Tahkim Anlaşmasına Etkisi	48
(1) S.A.R.L. Lola Fleurs v. Societe Monceau Fleurs et Autres Davası	49
(2) Pirelli & Co. v. Licensing Projects Davası	51
b. İngiliz Hukukunda Bir Tarafın Ödeme Güçlüğü İçerisinde Olmasının Tahkim Anlaşmasının Geçerliliğine Etkisi	54
(1) Janos Paczy v. Haenlder & Natermann GmbH. Davası	54
(2) BDMS Limited v Rafael Advanced Defence Systems Davası	55
(3) Fakes v. Taylor Woodrow Construction Ltd. Davası	56
3. Adalete Erişim Hakkına Ağırlık Veren Görüş	57
4. Mahkeme Kararlarının Değerlendirilmesi	58
5. Türk Hukuku Bakımından Ödeme Güçlüğü ve Mahkemeye Erişim Hakkı	60
B. Üçüncü Kişi Finansmanının Ödeme Güçlüğü Hâlinde Bulunan Taraflar İçin Çözüm Oluşturabilmesi	63
III. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ FİNANSÖRLER İÇİN OLDUKÇA KÂRLI BİR YATIRIM ARACI OLMASI	65
A. Finansörlerin Yargılama Sonucundan Aldıkları Payın Tatminkâr Olması	65
B. Finansörler Bakımından Milletlerarası Tahkimin Tercih Sebebi Olması	65
1. Genel Olarak	65
2. Ticari Tahkim Bakımından	66
3. Yatırım Tahkimi Bakımından	67
4. Finansörler Bakımından Riskin Az Olması	68
IV. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ YENİ BİR PAZAR OLUŞTURMASI	69

A. Genel Olarak.....	69
B. Dünya Çapında Yaşanan Ekonomik Krizler.....	70

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MİLLETLERARASI TAHKİMDE FİNANSMAN
SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN
HUKUKİ MESELELER

I. DAVA SONUCUNDAN PAY ALMA YASAĞI (MAINTENANCE AND CHAMPERTY DOKTRİNİ)	73
A. Genel Olarak.....	73
B. Tahkimde Dava Sonucundan Pay Alma Yasağının (Maintenance and Champerty Doktrininin) Çeşitli Ülkelerde Uygulanması	75
C. Türk Hukuku Bakımından Milletlerarası Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı Sözleşmesinin Geçerliliği	81
1. Genel Olarak.....	81
2. Türk Ceza Hukuku Bakımından Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanı.....	83
II. FİNANSÖRLERİN TAHKİM DAVASININ KONTROLÜNÜ ELE GEÇİRMELERİ	85
A. Genel Olarak.....	85
B. Finansman Varlığının Davaların Alternatif Çözüm Yöntemleriyle Sona Erdirilmesine Olan Etkisi.....	90
C. Üçüncü Kişi Finansmanı Sebebiyle Mesnetsiz Davaların Yargılamanın Konusunu Oluşturması	91
III. MİLLETLERARASI TAHKİMDE FİNANSÖR VARLIĞININ GİZLİLİĞE ETKİSİ	92
A. Genel Olarak.....	92
B. Üçüncü Kişi Finansmanı ve Tahkimde Gizlilik	94
IV. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANININ AÇIKLANMA ZORUNLULUĞU.....	99
A. Genel Olarak.....	99

B. Finansman Sözleşmesinin Açıklanmasını Gerektiren Durumlar.....	104
C. Finansman Sözleşmesine Dair Açıklanması Gereken Bilgiler..	106
D. Finansman Sözleşmesinin Açıklanmamasının Yaptırımı	107
E. Milletlerarası Tahkimde Üçüncü Kişi Finansmanının Açıklanmasına Yönelik Çeşitli Düzenlemeler.....	109
1. Menfaat Çatışmaları Hakkında Milletlerarası Barolar Birliği Rehber İlkeleri.....	109
2. ICC Tahkim Kurallarında Üçüncü Kişi Finansmanının Açıklanması	114
3. Yatırım Tahkiminde Üçüncü Kişi Finansmanının Açıklanmasına Yönelik Düzenlemeler	116
V. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANI VE DELİL TEMİNİ	122
A. Genel Olarak.....	122
B. Anglo Sakson Hukukunda Üçüncü Kişi Finansmanına İlişkin Bilgilerin İmtiyazlı Delil Kapsamında Görülmesi	125
C. Kıta Avrupası Hukukunda Üçüncü Kişi Finansmanına İlişkin Bilgilerin İmtiyazlı Delil Kapsamında Görülmesi	129
D. Milletlerarası Tahkim Yargılamasında Türk Hukukuna Göre Delil Temini ve Üçüncü Kişi Finansmanı	131

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ
KİŞİ FİNANSMANININ YARGILAMA
GİDERLERİNE ETKİSİ

I. MİLLETLERARASI TAHKİMDE YARGILAMA GİDERLERİ VE YARGILAMA GİDERLERİ İÇİN TEMİNAT GÖSTERİLMESİ.....	133
A. Milletlerarası Tahkimde Yargılama Giderlerinin Paylaştırılması.....	133

B. Milletlerarası Tahkimde Yargılama Giderleri İçin Teminat Gösterilmesi	135
C. Milletlerarası Tahkimde Hakemlerin Yargılama Giderleri İçin Teminat Gösterilmesine Karar Verme Yetkisi	136
II. MİLLETLERARASI TAHKİMDE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANI VE YARGILAMA GİDERLERİ İÇİN TEMİNAT GÖSTERİLMESİ.....	138
A. Genel Olarak.....	138
B. Tahkim Mahkemesinin Teminat Gösterilmesine İlişkin Karar Verebilmesi İçin Finansman Varlığının Açıklanması Zorunluluğu	147
C. Yatırım Tahkimi Bakımından Üçüncü Kişi Finansmanının Yargılama Masrafları İçin Teminat Gösterilmesine Etkisi	149
1. Genel Olarak.....	149
2. Yatırım Tahkiminde Üçüncü Kişi Finansmanının Teminat Yatırılmasına Dair Etkisinin Genişletilmesi Gerekliliği	152
a. Genel Olarak.....	152
b. Teminat Konusunda ICSID Kurallarının Yeniden Düzenlenmesi.....	158
III. YARGILAMA GİDERLERİNİN PAYLAŞTIRILMASI VE ÜÇÜNCÜ KİŞİ FİNANSMANI	162
A. Genel Olarak.....	162
B. Finansörün Kazancının Yargılama Gideri Olarak Belirlenmesi	163
C. Adalete Erişim Hakkı ve Finansörün Kazancı	165
D. Hakemlerin Finansörün Kazancını Bir Tarafa Yükleme Yetkisi.....	167
E. Değerlendirmemiz	170
SONUÇ.....	175
KARARLAR LİSTESİ.....	179
KAYNAKÇA.....	183